

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Luc Voets • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 07, september 2012

■ Economie

Qatar: dubieus gastland voor
klimaatconferentie

Hervorm de banken!

■ Ondernemingen

Hormoonontregelaars: het ABVV
trekt aan de alarmbel

■ Sociaal beleid

België geeft minder dan gemiddeld uit
aan sociale bescherming, en meer dan
gemiddeld aan steun voor bedrijven

■ Sociale ombuds

Ziek tijdens je verlof? Je hebt het recht
om die verlofdagen over te dragen!

■ Echo regio Brussel

Een observatorium voor referentieprijzen
van openbare aanbestedingen in Brussel

■ Echo regio Vlaanderen

Stages voor jongeren?

Decreet Vlaamse Sociale
Bescherming van kracht

■ Echo regio Wallonië

TV-uitzending Regards FGFB:
Alertez les bébés!

Boek: "En als we nu ophouden met betalen?"

■ Europa

Europa in crisis: dringend werk
maken van sociale maatregelen

■ Internationale relaties

Schending vakbondsrechten:
de strijd gaat verder

Investeren of duiken in een leeg zwembad

Bij de start van de zomervakantie presenteerde de regering Di Rupo haar langverwachte 'relanceplan'. Dit plan zal echter voor een status quo zorgen, het is niet de springplank naar economische heropleving. De werkgevers krijgen enkele cadeaus om de loonkosten te drukken, maar de koopkracht van de werknemers gaat er niet noemenswaardig op vooruit.

Het relanceplan gaat voorbij aan enkele cruciale punten die het ABVV nu al enkele maanden bepleit. Door de onzekere economische situatie is het belangrijk om de binnenlandse vraag van je economie te versterken. Dit doe je door de koopkracht te ondersteunen. Daarom vragen wij een verhoging van het bruto minimumloon, een goede loondynamiek en welvaarts vaste uitkeringen. Daarnaast volgen we het planbureau dat in een recente studie stelde dat België zijn concurrentievermogen voornamelijk kan verbeteren door in te zetten op een doeltreffende innovatiestrategie, door vorming en door een vergroening van zijn economie.

Ondertussen komen er verontrustende berichten uit de zorg, het onderwijs, het openbaar vervoer en de energiesector waaruit blijkt dat er dringend nood is aan strategische investeringen. De regering kan en mag de sectoren die de ruggengraat van onze maatschappij vormen, niet aan hun lot overlaten.

Investeren terwijl het heersende (Europese) politieke klimaat bezuinigingen als zaligmakend beschouwt, is moeilijk, maar niet onmogelijk. Verschillende studies van internationale instellingen tonen intussen aan dat de bezuinigingsgolf de Europese economieën meer kwaad dan goed doet. Zo publiceerde het IMF deze zomer een studie die ondermeer stelt dat overhaast saneren tijdens een recessie voor een grotere inkrimping van de economie zorgt, dan wanneer de schulden stelselmatig worden afgebouwd. Door snel te saneren maak je schuldafbouw nog moeilijker, wat de markten op hun beurt afstraffen met stijgende rentes, waardoor de opbrengsten van de bezuinigingen teniet worden gedaan. De recente economische en sociale indicatoren van Griekenland, Portugal, Ierland en Spanje zijn het harde bewijs. Ondanks hun zware hervormingen krompen deze economieën zwaarder dan verwacht.

Het IMF ging overigens ook in op het argument dat 'bezuinigingen nodig zijn om het vertrouwen bij consumenten en bedrijven op te krikken'. De IMF-studiedienst concludeerde dat tijdens recessies dit effect niet sterk genoeg is om ervoor te zorgen dat de bezuinigingen op korte termijn tot groei kunnen leiden. Als de kopstukken van het IMF nu iets grondiger zouden luisteren naar hun eigen studiedienst, zouden we al iets verder staan.

Willen België en Europa zich echt uit de sociale en economische miserie redden, dan zullen ze andere plannen op tafel moeten leggen. Momenteel staan we niet op de springplank voor een relance, maar maken we ons samen op voor een pijnlijke duik in een leeg zwembad.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Colloquium FRDO Rio+20: resultaten en vooruitzichten

Op 25 september organiseert de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) een colloquium over de conclusies die kunnen worden getrokken uit de laatste Top van de Aarde in Rio (eind juni) en uit twintig jaar duurzame ontwikkeling (DO).

Het hoofd van de Belgische delegatie in Rio+20, Ulrik LENAERTS, zal de resultaten van de Top voorstellen. Vervolgens zal Nadine GOUZÉE, coördinatrice van de task force Duurzame Ontwikkeling van het Federaal Planbureau het hebben over 20 jaar engagement (of het gebrek daaraan) in duurzame ontwikkeling in België.

Professor Edwin ZACCAI (ULB) zal dan een kritische blik werpen op de evolutie van het concept duurzame ontwikkeling sinds het rapport Brundtland, de stichtende tekst van de DO. Daarna volgen verschillende interventies over de middelen die nodig zijn om het DO-beleid te versterken.

Vervolgens kunnen de leden van de FRDO, waaronder het ABVV, hun analyses en conclusies van Rio+20 en hun toekomstperspectieven voorstellen.

Kortom, een goede gelegenheid om de balans op te maken van de laatste Top van de Aarde, een kritische blik te werpen in de achteruitkijkspiegel en vooral ideeën voor de toekomst mee te geven om DO opnieuw centraal te stellen in de politieke en maatschappelijke debatten.

Programma en inschrijving: www.cfdd-frdo.be

ECONOMIE

Qatar: dubieus gastland voor klimaatconferentie

De volgende klimaatconferentie van de Verenigde Naties (COP 18) vindt plaats van 26 november tot 7 december in Doha, in de oliestaat Qatar.

Op de vorige klimaatconferentie in Durban werd beslist om vanaf 2012 de onderhandelingen aan te vatten om tegen 2015 een nieuw globaal verdrag uit te werken. In Doha vindt dus de eerste ronde van die onderhandelingen plaats.

Maar wie gelooft er dat die klimaatonderhandelingen succesvol van start kunnen gaan in het land met de grootste CO₂-uitstoot per inwoner ter wereld, een land waar de rechten van de mens en van de werknemers met de voeten getreden worden? Maar liefst 95% van de werknemers in Qatar heeft niet het recht zich bij een vakbond aan te sluiten!

Voor het ABVV staat het nu al vast dat we in Doha niet de antwoorden zullen vinden op de uitdagingen van de klimaatverandering.

De conferentie zal niet meer zijn dan een uitstalraam, een summum van politieke marketing, een cosmetische ingreep voor

een land dat zijn petroleumdollars gebruikt om internationaal respect te kopen. De wereldbeker voetbal in 2022 en de jaarlijkse wielervedstrijden volstaan niet, Qatar wil ook scoren op klimaatvlak.

Dus nee, driewerf nee! Het ABVV doet niet mee aan deze schijnvertoning. We zullen echter ook niet lijdzaam toezien, wel integendeel. We sluiten ons aan bij het Internationaal Vakverbond (IVV) en het Europees Vakverbond (EVV) die deze situatie aan de kaak willen stellen. Enkel een kleine delegatie IVV- en EVV-technici gespecialiseerd in klimaatverandering zal naar de COP18 worden afgevaardigd. Het lobbyen wordt dan op afstand georganiseerd.

Tegelijk zal een tweede team in de straten van Doha luid protesteren tegen de arbeidsomstandigheden in dit feodale land.

Het ABVV blijft de stem van de werknemers in het klimaatdossier. Maar respect voor de rechten van de mens (en van de werknemers) is daarbij fundamenteel.

sebastien.storme@abvv.be

Hervorm de banken!

Hoe ver staat men met de hervorming van de banken? Het regeerakkoord bevatte heel moedige beslissingen om het bankenlandschap na jaren van liberalisering te reguleren. Maar waar staan we ... niet ver! Ondertussen heeft ook de Nationale Bank (NBB) een tussentijds rapport uitgebracht met haar aanbevelingen over beleidsmaatregelen.

Aanbevelingen

De NBB loopt niet erg warm voor een splitsing tussen deposito- en investeringsbanken. De NBB wijst erop dat het voor de toezichthouders niet altijd duidelijk is welke activiteiten toegelaten worden, waardoor heel wat achterpoortjes zouden kunnen ontstaan. Na de financiële crisis van de jaren 30 is er nochtans ook een splitsing van de banken doorgevoerd (dat was toen blijkbaar geen probleem...). Daarenboven stipt de NBB aan dat een dergelijke maatregel een competitief nadeel voor de Belgische banken zou vormen, onder meer omdat sommige buitenlandse banken die in ons land actief zijn daar niet zouden onder vallen, en dus niet zouden moeten opsplitsen. Dat dit een competitief nadeel zou zijn is ook te weerleggen want het succes van een bank is gestoeld op "vertrouwen" en niet op de "grootte". Verschillende kleinere banken deden het tijdens de financiële crisis immers beter dan de grote banken.

De NBB stelt dus voor om aan te sluiten bij de internationale hervormingsagenda aangevuld met extra maatregelen voor België. Ze stelt onder meer voor om de

kapitaalvereisten voor systeemrelevante banken te verhogen, extra kapitaalvereisten in te voeren voor de tradingactiviteiten met als doel die te ontmoedigen,... Bovendien is er het voorstel om het fiscaal gunstregime voor spaarboekjes af te zwakken.

We blijven op onze honger

Is dit nu de grote hervorming waarvan sprake was na het uitbreken van de crisis? Deze voorstellen zijn niet verregaand en wijzen op weinig moed. Verschillende studies en vooraanstaande professoren stellen dat een scheiding van de banken een doeltreffende oplossing is om het casinobankieren in te dijken en zo het spaargeld van de burger te beschermen.

Het ABVV heeft op zijn Congres van 2010 de splitsing van de banken al naar voor geschoven als oplossing, zodat het spaargeld van de burgers beschermd is tegen speculatie. Dit standpunt is ook opgenomen in onze resoluties.

Open consultatie

Het tussentijds rapport is beschikbaar op de website van de NBB. Eender wie kan nog tot eind september hierop reageren. Het finale rapport zou tegen het einde van dit jaar klaar moeten zijn. Het ABVV zal zeker reageren, al betreuren we dat zulke belangrijke dossiers via open consultaties worden gehouden (zelfs zonder aankondiging!) en niet via de bestaande overlegstructuren.

kristel.debacker@abvv.be

Hormoonontregelaars: het ABVV trekt aan de alarmbel

De mogelijke effecten van hormoonontregelaars op onze gezondheid zijn controversieel. In de meeste gevallen is er nog bewijs voor een oorzakelijk verband tussen de blootstelling aan een specifieke stof en de schadelijke effecten op de gezondheid via een mechanisme van endocriene verstoring. Toch willen wij aan de alarmbel trekken.

Waarover gaat het?

Het endocrien systeem bestaat uit verschillende klieren die de werking van ons lichaam regelen. De verbinding gebeurt via hormonen die in het bloedsomloop worden gestuurd en die op bepaalde en heel zwakke concentraties werken.

De hormoonontregelaars zijn stoffen die een invloed hebben op het endocrien systeem of dit systeem kunnen verstoren. Ze kunnen de natuurlijke hormonen blokkeren of nadoen, hun structuur aantasten, de werking van de enzymen die een rol hebben in de hormonale synthese verstoren en de verbinding van het stelsel hormoon/receptor aantasten.

In de toxicologie is de normale dynamiek tussen dosis en effect lineair, d.w.z. hoe groter de dosis, hoe groter de effecten. Voor de chemische stoffen die mogelijk hormoonontregelend zijn, is het onmogelijk om een grens zonder effect vast te leggen. Naargelang de stof kan de relatie tussen dosis en reactie fors veranderen.

Bij experimenten op dieren in laboratoria heeft men een band kunnen bewijzen tussen de blootstelling aan chemische stoffen (mogelijke hormoonontregelaars) en de effecten op de reproductie of de ontwikkeling. De effecten zijn variabel: verminderde vruchtbaarheid, verminderde spermakwaliteit, verandering in het seksueel gedrag, misvormingen in het voortplantingssysteem, stoornissen bij de vrouwelijke reproductie, omkering van de seksratio (meer wijfjes geboren dan mannetjes), verhoogde frequentie van sommige tumoren (testikels, borsten, prostaat), aantasting van het immuunsysteem, verstoring van de schildklierwerking,...

Andere verontrustende factor : een recente studie toont dat Bisphenol A, bekend als een

hormoonontregelaar, ook transgenerationale effecten zou hebben op het gedrag en genetica.

De realiteit is anders

Het onderzoek over de effecten van de chemische stoffen op het biologisch stelsel is hoofdzakelijk gericht op één product, op een bepaald moment. De realiteit is anders want in onze industrielanden is iedereen blootgesteld aan een waaier van chemische stoffen waarvan niemand het effect op lange termijn kent. En werknemers worden op zowel op't werk blootgesteld aan die stoffen als via hun dagelijkse consumptie.

Ook al kunnen sommige stoffen totaal onafhankelijke effecten hebben, toch is het zo dat in veel gevallen twee of meerdere stoffen op dezelfde plaats werkzaam kunnen zijn. Er kunnen interacties zijn die veel ingewikkelder zijn dan een gewone optelling of annullering. Ze kunnen immers in synergie handelen zoals bijv. bij de combinatie van de blootstelling aan radon of asbest en tabaksgebruik die longkanker kunnen veroorzaken.

In beroepskringen gaat het om een heel uiteenlopende groep van stoffen die je terugvindt in veel bedrijfssectoren, zowel op het niveau van de productie als op het niveau van het gebruik. De loontrekkenden van de farmaceutische industrie zijn ook betrokken want die worden mogelijk blootgesteld aan geneesmiddelen die een effect hebben op de hormonale werking. In de metaalsector is dat ook zo. Lood, kwik, cadmium, chroom, mangaan, arsenicum, antimonium, lithium, barium, dit zijn allemaal zware metalen met een mogelijk hormoonontregelend effect. Ook de textielindustrie, de schoonmaaksector, de plasticindustrie, de landbouwsector, ... zijn betrokken.

Ter herinnering: de chemische stoffen op de werkplek moeten bekend zijn en werknemers moeten op de hoogte gesteld worden. De individuele en collectieve beschermingsmiddelen moeten beschikbaar zijn en gebruikt worden.

caroline.verdoot@abvv.be

Nieuwe regelgeving micro-entiteiten bedreigt transparantie

Het Europees Parlement en de Europese Raad hebben een richtlijn goedgekeurd die de regelgeving m.b.t. micro-entiteiten wijzigt. Het is de bedoeling om de regelgeving m.b.t. de boekhouding van de vennootschappen te vereenvoudigen. Maar het grote gevaar is een verlies aan informatie voor alle betrokken partijen.

Een micro-entiteit is een vennootschap die op de datum van het afsluiten van de balans geen 2 van de 3 volgende criteria overschrijdt:

- *Balanstotaal: 350.000 euro*
- *Netto omzet: 700.000 euro*
- *Aantal personeelsleden tewerkgesteld tijdens het boekjaar (gemiddeld): 10*

Een laatste simulatie van de Nationale Bank (2009) toont aan dat in België maar liefst 90% van de vennootschappen micro-entiteiten zouden zijn!

Volgens de richtlijn zouden de lidstaten de micro-entiteiten kunnen vrijstellen van bepaalde bestaande verplichtingen zoals toelichting geven bij de boekhouding (waaronder de sociale balans), een jaarverslag opstellen, de jaarrekening publiceren (voor zover die bij een bevoegde autoriteit neergelegd wordt), de overlopende rekeningen voorstellen. En de lidstaten kunnen micro-entiteiten ook toelaten een verkorte balans op te stellen.

Deze evolutie naar minder transparantie is uiterst gevaarlijk. Wie zal immers nog zicht hebben op wat micro-entiteiten doen? Wij zullen niet nalaten ons standpunt bekend te maken en zullen alles in het werk stellen om te vermijden dat België deze nieuwe mogelijkheden gebruikt en zo ongelukkige precedenteren schept voor alle vennootschappen.

Nieuwe regeling tijdskrediet

De nieuwe cao tijdskrediet (cao nr. 103) is ondertekend. Het bijgaande Koninklijk Besluit en de algemeen bindend verklaring werden eind augustus gepubliceerd in het Staatsblad. De nieuwe regeling tijdskrediet is dus vanaf 1 september van kracht.

In grote lijnen heeft men recht op 1 jaar tijdskrediet zonder motief. Dit recht wordt proportioneel toegekend. Daarnaast heeft elke werknemer recht op 36 maanden (ongeacht het regime) tijdskrediet met motief. Motieven zijn zorg voor een zwaar ziek familie- of gezinslid, vorming, palliatieve zorgen en ouderschap. Er bestaat een recht op 48 maanden voor de zorg van een ziek of gehandicapt kind. Dan is er wel een sectorale of ondernemingscao nodig, behalve voor de 1/5e vorm, die is een absoluut recht.

De toegangsvoorwaarden voor de landingsbanen werden strenger: het recht geldt pas vanaf 55 i.p.v. 50 jaar. Hierop bestaan enkele uitzonderingen voor zware beroepen en lange loopbanen of voor mensen die vandaag al in het systeem zitten.

Meer gedetailleerde informatie vind je terug in het dossier tijdskrediet op de website (zie www.abvv.be dossiers). Een brochure (zie www.abvv.be/brochures) en handige tools staan er ook ter beschikking.

■ SOCIAAL BELEID

België geeft minder dan gemiddeld uit aan sociale bescherming, en meer dan gemiddeld aan steun voor bedrijven

En in juli 2012 verschenen studie van Eurostat vergelijkt de openbare uitgaven van de lidstaten van de Europese Unie in 2010 («General government expenditure: Analysis by detailed economic function, Economy and finance», Laurent FREYSSON, Eurostat, Statistics in focus, 33/2012). Voor de hele EU (EU-27) en in elk van de lidstaten vormt sociale bescherming de voornaamste sociaal-economische functie van de overheid, gevolgd door gezondheid, de algemene openbare diensten, onderwijs,...

In ons land bedragen de overheidsuitgaven voor sociale bescherming (uitgaven voor ziekte, invaliditeit, vergrijzing (pensioenen, ...), gezin en kinderen (bijslag), werkloosheid en sociale uitsluiting) 19,3% van het BBP in 2010. Dat is minder dan het gemiddelde van 19,9% voor het geheel van de Europese lidstaten. Toch moet dit enigszins genuanceerd worden want het gaat om een ratio met het BBP als noemer. Het BBP in België ligt echter hoger dan gemiddeld in de EU-27 (€ 32.700 per inwoner in 2010 tegen € 24.400 gemiddeld voor de EU-27). Maar van een rijkere lidstaat mag ook verwacht worden dat er meer middelen aan sociale bescherming besteed worden!

Hogere ratio's dan die van de Belgische uitgaven voor sociale bescherming t.o.v. het BBP vind je in Denemarken (25,4%), Frankrijk (24,2%), Finland (23,9%), Oostenrijk (21,7%), Zweden (21,6%) waar de ratio nochtans in één jaar met 1,3% gedaald is, Duitsland (20,6%) en Italië (20,4%). De stijging van de uitgaven voor sociale bescherming de laatste jaren, zowel op het vlak van de EU-27 (18,2% in 2002) als in België (17,7% in 2002), is volgens Eurostat hoofdzakelijk te verklaren door de vergrijzing van de bevolking.

De uitgaven voor gezondheid (medische en farmaceutische producten en uitrustingen buiten een gezondheidsinrichting, openbare gezondheidsdiensten, collectieve gezondheidsdiensten, toegepast onderzoek, gezondheidsgebonden experimentele ontwikkeling, ...) bedragen 7,5% van het BBP van de EU-27 in 2010 (6,5% in 2002). In België gaat het om 7,9% van het BBP in 2010 (6,5% in 2002). Hogere ratio's dan die van de Belgische overheidsuitgaven voor gezondheid t.o.v. het BBP vind je in Denemarken (8,5%), Ierland (8,5%), Nederland (8,3%), Verenigd Koninkrijk (8,2%), Oostenrijk (8,1%) en Frankrijk (8%).

Opvallend is dat we sterk boven het Europees gemiddelde uitkomen voor openbare uitgaven voor "economische zaken". Deze categorie overheidsuitgaven omvat steunprogramma's, subsidies (zonder sociale bijdrageverlagingen) en investeringen in infrastructuurwerken in de mijnbouw, productie, landbouw, energie, bouw, transport, communicatie en andere industriële dienstensectoren.

Het EU-27 gemiddelde bedraagt 4,7% van het BBP in 2010 (stijging met 0,7% in vergelijking met 2002). In België bedraagt dat 6,1% (stijging met 1,7% t.o.v. 2002) van het BBP in 2010, d.i. € 21,521 miljard (t.o.v. € 11,695 miljard in 2002). Enkel Ierland, Tsjechië en Letland gaan ons voor. Deze economische uitgaven zijn in 2010 het laagst in het Verenigd Koninkrijk (3,1% van het BBP), Frankrijk en Denemarken (beiden 3,4% van het BBP).

anne.panneels@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Ziek tijdens je verlof? Je hebt het recht om die verlofdagen over te dragen!

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft opnieuw een arrest geveld dat niet zonder belang is voor het recht op jaarlijkse vakantie.

Het Hof onderzocht of het Spaanse recht wel in overeenstemming was met richtlijn 2003/88 over de arbeidstijden. Het ging meer bepaald over de mate waarin een werknemer die tijdens zijn verlof arbeidsongeschikt wordt, dit verlof al dan niet kan overdragen om er later ten volle van te genieten.

Doel van jaarlijkse vakantie

Bij zijn redenering wijst het Hof erop dat het recht op betaalde jaarlijkse vakantie van elke werknemer moet worden beschouwd als een sociaalrechtelijk principe waarvan niet kan worden afgeweken. Het Hof stelt bovendien dat dit recht niet restrictief mag worden geïnterpreteerd. Het herinnert ook aan het doel van het recht op betaalde jaarlijkse vakantie: de werknemer in staat stellen uit te rusten en over een periode van ontspanning en vrije tijd te beschikken. Dit is een ander doel dan dat van het recht op ziekteverlof.

Uitstellen en overdragen

Hieruit volgt dus dat, volgens het Hof, «de werknemer het recht heeft om zijn dagen jaarlijks betaald verlof die samenvallen met een ziekteperiode, later op te nemen, onafgezien van het ogenblik waarop de

arbeidsongeschiktheid een aanvang nam». Het Hof preciseert verder ook dat de werknemer het recht heeft de jaarlijkse vakantie uit te stellen en, «te nemen buiten de overeenkomstige referentieperiode voor jaarlijkse vakantie». M.a.w. verlof dat niet tijdens het vakantiejaar kon worden opgenomen, mag naar het volgende jaar worden overgedragen.

Belgisch recht aanpassen

Deze rechtspraak gooit de regels overhoop die in België van kracht zijn. Onze vakantiewetgeving hanteert immers het principe «eerste schorsing telt». Wordt een werknemer ziek vóór een vakantieperiode, dan verliest hij geen vakantiedagen, want hij kan zijn ziekteperioden recupereren. Dit is echter niet geval wanneer de werknemer ziek wordt tijdens zijn vakantie. Maar voortaan heeft de werknemer dus het recht om, bij arbeidsongeschiktheid, zijn vakantiedagen over te dragen, ongeacht wanneer die arbeidsongeschiktheid een aanvang neemt (vóór of tijdens de vakantie). Het Belgisch recht moet dus in die zin aangepast worden. Tot dan kunnen de werknemers zich beroepen op de rechtspraak van het Hof van Justitie.

EHJ, 21.06.2012, AR: C78/11

jean-francois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Een observatorium voor referentieprijzen van openbare aanbestedingen in Brussel

Sinds een tiental jaar houden de Brusselse Overheden steeds meer rekening met de principes van duurzame ontwikkeling bij de toewijzing van openbare aanbestedingen. Er wordt rekening gehouden met sociale bekommernissen en het leefmilieu.

Maar om de impact van die nieuwe aanpak te vergroten, zouden deze overheden moeten ophouden met -onder het mom van de eeuwige begrotingsdiscipline- altijd te zoeken naar de goedkoopste onderaannemers, zonder zich ooit te bekommeren om de afbraak van de arbeidsvoorwaarden die daarmee gepaard gaat.

Om hierop in te spelen hebben de sociale gesprekspartners en de Brusselse regering er zich op vraag van het ABVV toe verbonden, in het kader van een Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei, de sociale en milieuclausules in de Brusselse openbare aanbestedingen te evalueren en eventueel te hervormen.

De uitvoering van deze maatregel werd mede gestuurd door de kabinetten van ministers CEREXHE EN HUYTEBROECK en door het ABVV, via de Economische en Sociale Raad.

Op 23 januari 2012 werd binnen die Raad een akkoord bereikt. Dit akkoord voorziet in de oprichting, binnen de gewestelijke administratie, van een **Observatorium voor referentieprijzen van openbare aanbestedingen**. Dit moet de Brusselse overheden in staat stellen om aannemers die inschrijven op een aanbesteding met abnormaal lage prijzen, te identificeren en te ondervragen over het daadwerkelijk naleven van de arbeidswetgeving (met inbegrip van de onderaannemers) en ze zo nodig van de toewijzingsprocedure uit te sluiten.

Uiteindelijk heeft de Ministerraad op 12 juli beslist het Observatorium op te richten binnen de Economische en Sociale Raad zelf.

samuel.droolans@abvv.be

Tijdskrediet: vorming over de nieuwe maatregelen

Op 20/09/2012 (van 9 tot 13 uur) organiseert het ABVV een vorming over de nieuwe maatregelen met betrekking tot het tijdskrediet. Deze vorming richt zich tot de DSR en de juridische diensten van de Centrales.

De vorming wordt gegeven door Jef MAES, directeur van de sociale studiedienst.

Ze wordt georganiseerd in de gebouwen van het ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel (zaal A-6e verdieping).

Info en inschrijvingen bij Antonella ALFEO (antonella.alfeo@abvv.be)

Noteer alvast deze data voor de vormingsessies 2012-2013 (telkens van 9 tot 13 uur):

25/10/12 - 15/11/12 - 20/12/12 - 24/01/13 - 21/02/13 - 28/03/13 - 18/04/13 - 23/05/13.

Het programma wordt later meegedeeld.

Voorrang aan offerteaanvragen

Naast de oprichting van een Observatorium voor referentieprijzen vragen de Brusselse sociale gesprekspartners in hun akkoord van 23 januari 2012 dat de gewestregering bij het toekennen van opdrachten systematisch voorrang zou geven aan de «meestbiedenden», met name wat betreft het naleven van arbeidsvoorwaarden en milieucriteria. Daartoe wensen zij dat de aanbestedende overheden voorrang geven aan de procedure van offerteaanvraag en afzien van aanbestedingsprocedures.

Transitiefestival

Op vrijdag 26 oktober 2012 palmt het Transitienetwerk van het Middenveld de Gentse Vooruit in met een Transitiefestival. Doel: iedereen samenbrengen die mee wil bouwen aan een duurzame en rechtvaardige samenleving.

In een reeks lezingen, debatten, workshops, ateliers en filmvertoningen komt een brede waaier aan onderwerpen aan bod.

- Hoe kan een rechtvaardige en duurzame samenleving eruit zien in 2050?
- Wat hebben werknemers en hun vakbonden te verwachten van de transitie naar een groene economie en hoe kunnen ze vanop de werkvloer die transitie bijsturen in sociale richting?
- Wat is co-creatief leiderschap of consudelen?
- Hoe kan je praktisch aan de slag met stadslandbouw en hoe kook je met restjes?
- Hoe geven we meer mensen toegang tot betaalbare energie en betaalbaar wonen?
- Hoe start je zelf een coöperatieve op?

De dag is bedoeld voor denkers en voor doeners, voor mensen met of zonder ervaring.

Een gedetailleerd programma volgt nog, maar hou alvast 26 oktober vrij om kennis te maken met een hoop inspirerende praktijken en nieuwe ideeën!

Het Transitienetwerk bestaat uit leden van verschillende organisaties: ABVV, ACV, ACW, Samenlevingsopbouw, Kaaitheater, BAM, Demos, BBL, Terra Reversa, MO*, DeWereldMorgen.be, Vredeseilanden, academici van de KULeuven, KHLeuven en UGent, Triodos.

www.transitiefestival.be

ECHO REGIO VLAANDEREN

Stages voor jongeren?

Zowel Vlaams als federaal liggen er momenteel voorstellen klaar om jongeren die zonder diploma op de arbeidsmarkt terecht komen aan de slag te helpen. Federaal zijn er de 10.000 werkplekleerkaarten. In Vlaanderen voorziet het Loopbaanakkoord in 1.300 zogenaamde werkinlevingsprojecten.

De federale werkplekleerkaarten houden in dat men de huidige instapstage (een vorm van IBO) verlengt tot 6 maanden en de aanwervingsverplichting voor de werkgever laat vallen. De jongere krijgt wel een vergoeding tijdens de stage (pre-activering van de uitkering + beperkte opleg van de werkgever).

De Vlaamse werkinlevingsprojecten houden in dat jongeren gedurende een jaar begeleid worden naar een job of een kwalificatie via opeenvolgende stages van maximaal 6 weken bij dezelfde werkgever.

Ons standpunt

Het Vlaams ABVV is tegen een uitholling van de aanwervingsverplichting van IBO, en dat is waar het federale voorstel wel op

neerkomt. Bij het Vlaamse voorstel willen we dat de filosofie van het Loopbaanakkoord gevolgd wordt: het kan niet de bedoeling zijn om jongeren een jaar lang "bezig" te houden in stages. Wel kunnen korte, betaalde stages een instrument zijn in een traject om de jongeren zo snel mogelijk hetzij een relevante werkervaring, hetzij een perspectief op aanwerving, hetzij een nieuwe kwalificatie/diploma te bezorgen.

We pleiten er dan ook voor dat de federale plannen opgedoekt worden en dat de voorziene pre-activering van de uitkeringen ingeschakeld wordt in de Vlaamse werkinlevingsprojecten als vergoeding voor de jongere. Ook moet er verder ingezet worden op het toeleiden van jongeren naar opleiding en ook IBO (mét aanwervingsverplichting).

In juli werd over dit standpunt ook consensus gevonden met de Vlaamse regering en de werkgeversorganisaties. Het is nu wachten op het verdere overleg tussen de Vlaamse en federale regering.

pdiepvents@vlaams.abvv.be

Decreet Vlaamse Sociale Bescherming van kracht

Ondanks duidelijke signalen van het maatschappelijk middenveld dat er nood was aan een breder debat over de uitgangspunten en architectuur van een Vlaamse Sociale Bescherming, keurde het Vlaams parlement op 4 juli 2012 het kaderdecreet Vlaamse Sociale Bescherming (VSB) goed.

Dit decreet situeert de zorgverzekering, de kindpremie en de maximumfactuur in de thuiszorg onder de noemer VSB. In de toekomst kunnen daar nog andere voorzieningen onder vallen, zoals de maximumfactuur voor het rusthuis en de hospitalisatieverzekering.

Het Agentschap VSB wordt belast met de uitvoering. In het raadgevend comité bij dit agentschap zullen vertegenwoordigers zetelen van de gebruikers, de zorgkassen en de sociale partners. De zorgkassen krijgen een belangrijke rol toegewezen in zowel de inning van de gebruikersbijdragen als het uitkeren van de vergoedingen.

Wie in het Vlaams Gewest woont, moet zich aansluiten bij een zorgkas via een forfaitaire bijdrage. Aansluiting is facultatief voor inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en voor wie toegang krijgt krachtens de Europese Verordeningen voor het vrij verkeer van werknemers.

Werk op de plank

Het wordt belangrijk om de verdere stappen bij de uitbouw van deze Vlaamse Sociale Bescherming van nabij op te volgen. In het bijzonder de uitvoeringsbesluiten voor de kindpremie en de maximumfactuur thuiszorg en de oprichting en werkzaamheden van het raadgevend comité. Dat er voor de vakbonden slechts een adviesrol is weggelegd, is voor het Vlaams ABVV onaanvaardbaar: het gaat hier immers om onze sociale bescherming.

Ook wordt momenteel veel te weinig ruimte voorzien voor de inkomensdimensie (noch bij de bijdrageregeling, noch in de concrete maatregelen).

fvermeersch@vlaams.abvv.be

TV-uitzending Regards FGTB: Alerte les bébés!

In Wallonië vinden 3 op 4 ouders geen opvang voor hun kind in een crèche of in een andere opvangstructuur. Dit wil zeggen dat 75% van de ouders enorme moeilijkheden ondervindt bij het zoeken naar opvang en uiteindelijk hun plan moet trekken. Hoe kan dit probleem opgelost worden? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat elk kind een plaats heeft?

Een plaats voor elk kind, ... dit zou geen strijd moeten zijn, maar een recht!

Deze eis is niet nieuw, maar is wel brandend actueel door het Waals ABVV en de Femmes prévoyantes socialistes die samen campagne voeren voor voldoende, kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang. Een ambitieus kinderopvangbeleid dat rekening houdt met het dagelijkse leven van de ouders is immers een echt maatschappelijk project. Dergelijk beleid moet niet gezien worden als een kost, maar als een investering in de toekomst.

Dergelijk kinderopvangbeleid is een instrument om gelijke kansen voor alle kinderen te bevorderen, een instrument voor de ontplooiing van de allerkleinsten, zodat ze openstaan voor de anderen en voor de wereld. Het helpt ouders om privé-

en beroepsleven beter te verzoenen en het biedt vrouwen de mogelijkheid om toegang te hebben tot de arbeidsmarkt of om actief te blijven, en dus sluit het aan bij onze strijd voor gelijkheid man/vrouw. Alle informatie over deze campagne vind je terug op de website www.jeveuxuneplace.be (enkel in het Frans).

Kijken of bestellen

De uitzending van het Waals ABVV (een productie van CEPAG) is te zien op

- woensdag 19 september rond 23.30 uur op la Deux
- maandag 24 september om 19 uur op la Trois
- donderdag 27 september, na het laatavondjournaal op la Une (uittreksel van 10 minuten)
- vrijdag 28 september om 19 uur op la Trois (uittreksel van 10 minuten)

Productie: Yannick BOVY en Giovanni LENTINI – September 2012 – 28 min.

De uitzending is online te bekijken op www.fgtb-wallonne.be.

Voor een exemplaar op DVD (€10) mail naar daniel.wojtalik@cepag.be of bel 02 506 83 96.

En als we nu ophouden met betalen?

10 vragen en antwoorden over de Belgische overheidsschuld en de alternatieve oplossingen voor een blind bezuinigingsbeleid

In zijn boek "En als we nu ophouden met betalen?" reikt Olivier BONFOND, adviseur bij de Cepag, concrete alternatieven aan voor een blind bezuinigingsbeleid. Hij stelt voor om te breken met een dodelijke logica en te mobiliseren voor de opbouw van een sociaal rechtvaardige wereld, waarbij ook eerbied voor de natuur niet vergeten wordt.

"Schulden die een regering aanging binnen een democratisch kader en ten dienste van het algemeen belang, kunnen als gewettigd worden beschouwd en moeten dus normaal terugbetaald worden, voor zover die terugbetaling geen afbraak van de levensvoorwaarden van de bevolking

impliceert. Maar wanneer een schuld het resultaat is van een socialisering van schulden van speculatieve privéfinanciering, of voortvloeit uit enorme fiscale geschenken die niet gerechtvaardigd en bovendien onefficiënt zijn, dan moet die schuld als niet gewettigd worden beschouwd en zou die niet ten laste van de bevolking mogen worden gelegd."

In 10 vragen en 10 antwoorden beantwoordt dit boek (een uitgave van ADEN/CEPAG/CADTM) aan een dubbele noodzaak voor de burger: aan de ene kant begrijpen wat de oorsprong en de inzet van de schuld is, en aan de andere kant een openbaar debat op gang brengen over de legitimiteit van de Belgische overheidsschuld.

olivier.bonfond@cepag.be

Neem deel aan de week van de mobiliteit van 16 tot 22 september

Zoals elk jaar neemt de cel mobiliteit van Cepag actief deel aan de European Mobilityweek georganiseerd door de Waalse regering. "Moving in the right direction" is de slagzin van de 13e editie van deze European Mobilityweek.

De gelegenheid om burgers én werknemers (in de bedrijven en in de industriezones) te sensibiliseren en te doen nadenken over "een andere mobiliteit".

Met de fiets naar het werk

In het kader van de campagne « Tous vélo-actifs », doet de cel mobiliteit van Cepag ook mee aan de actie « Met de fiets naar het werk – Bike to work » op 21 september a.s. Alle werknemers zijn hierbij uitgenodigd om met de fiets naar het werk te gaan. Info op www.veloactif.be.

Volledig programma en alle details over de week van de mobiliteit op www.gagnez-en-mobilite.be

...

Waals ABVV online

Nuttige info en alle actualiteit over het Waals ABVV vind je op onze website www.fgtb-wallonne.be.

Het Waals ABVV is ook actief op Twitter. Aarzel niet, volg ons!

In het kort ...

Op 25 september neemt het ABVV deel aan de Europese vakbondsconferentie (georganiseerd door de Spaanse UGT en CC.OO.), samen met bonden uit Duitsland, Oostenrijk, Ierland, Griekenland, Portugal, Italië, De conferentie onderzoekt de alternatieven voor de crisis en de toekomst van Europa.

•••

De Belgische Transport-arbeidersbond van het ABVV organiseert op 24 september een actie met de vrachtwagenchauffeurs tegen de sociale dumping in de sector. Kameraden uit Frankrijk, Luxemburg en Nederland en organisaties van zelfstandige vrachtwagenchauffeurs doen mee. Meer info op <http://www.btb.be/>

•••

De nieuwe Europese federatie Industriall start op 8 oktober een actieweek voor de industrie in Europa, met acties in elk land, ook in België. Meer info op <http://www.industrialleurope.eu/index.asp>

Vorbereitung Wereld Sociaal Forum (Tunis)

Deze zomer nam het ABVV deel aan de internationale bijeenkomst ter voorbereiding van het 12e Wereld Sociaal Forum, dat plaatsvindt van 23 tot 28 maart 2013 in Tunis. De keuze van de plaats is uiteraard symbolisch. Voor de sociale bewegingen is het enerzijds de bedoeling een voorbeeld te nemen aan de vitaliteit en de moed van de volkeren uit deze regio die lange tijd gebukt gingen onder dictatoriale regimes en een ongunstige wereldorde. Anderzijds willen zij de protestbewegingen begeleiden door ze een nieuw convergentiekader aan te reiken, zodat ze hun alternatieven beter kunnen waarmaken. Het ABVV zal uiteraard op deze belangrijke gebeurtenis in Tunis aanwezig zijn. Wordt dus zeker vervolgd ...

EUROPA**Europa in crisis: dringend werk maken van sociale maatregelen**

Op 6 en 7 september organiseerde Commissaris ANDOR een conferentie: «Jobs for Europe» met als centraal thema «een economisch herstel met jobcreatie». Want op sociaal niveau is dit wel het meest dringende. De cijfers spreken voor zich: 25 miljoen werklozen in Europa, een werkloosheidsgraad van meer dan 20% in Spanje en in Griekenland zit 1 jongere op 2 zonder job!

Alle politieke toespraken (BARROSO – VAN ROMPUY – SCHULZ) gingen dezelfde richting uit: Europa kent een sociale crisis zonder voorgaande. De werkgelegenheid moet een centrale plaats bekleden in het Europees beleid, de geloofwaardigheid van het Europees project staat op het spel.

Maar de toespraak van Nobelprijswinnaar en economist PISSARIDES, laat een bittere nasmaak, hij komt af met aloude recepten die zogezegd de werkgelegenheid een boost zullen geven, namelijk: meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt want die is immers onvoldoende soepel (hij haalt hierbij de hervormingen Hartz in Duitsland en het Angelsaksische flexicurity model als voorbeelden aan!); ervan uitgaan dat het onderwijs moet beantwoorden aan de noden van de bedrijven en dat het minimumloon (als dat al bestaat) laag moet zijn.

Gelukkig was Bernadette SEGOL (EVV) er om de puntjes op de i's te zetten. Zij maande de politici aan om dringend sociale maatregelen te nemen, maar niet om het even hoe. In dit opzicht klaagde ze het blinde bezuinigingsbeleid aan (vermindere van de sociale budgetten, lagere sociale uitkeringen, optrekken van de pensioenleeftijd, lager minimumloon, de sociale dialoog en de collectieve onderhandelingen afzwakken, de arbeidsmarkt flexibiliseren), maatregelen die geleid hebben tot de catastrofe die we vandaag kennen. Een sociale catastrofe die bij de werknemers een gevoel van sociale onrechtvaardigheid doet ontstaan, waarbij ze het Europees project afwijzen.

Er moet dus dringend iets gebeuren. Om de uitdaging aan te gaan, stelt het EVV zijn sociaal contract voor Europa voor (a Social Compact for Europe). Dit contract gaat ervan uit dat de sociale vooruitgang een centrale plaats bekleedt in het Europees project dat op drie pijlers berust: sociale democratie, economic governance ten gunste van een duurzame ontwikkeling en van kwaliteitsvol werk, economische en sociale rechtvaardigheid. Alleen de politieke moed om dit te verwezenlijken ontbreekt, evenals de mobilisatie om die een duwtje in de rug te geven!

jean-francois.macours@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES**Schending vakbondsrechten: de strijd gaat verder**

Elk jaar publiceert het IVV een lijvig rapport over de wereldwijde schending van vakbondsrechten. Zoals het er nu naar uitziet zal de editie 2012 ook opnieuw "rijk gestoffeerd" zijn. En zoals steeds spannen Afrikaanse, Latijns- en Zuid-Amerikaanse landen de kroon. Wij reageerden recent op diverse schendingen van vakbondsrechten, soms met een protest- of solidariteitsbrief, soms met een actie.

Zo werden in juli in Peru twee syndicalisten uit de bouwsector (FTCCP) vermoord. Op veel bouwerven heerst de maffia en de overheid onderneemt weinig of niets tegen de pogingen om de vakbond hardhandig monddood te maken.

Nog in juli werden bij aanslagen in Guatemala drie vakbondsleiders gedood en raakte één zwaar gewond. Geweld en repressie tegen syndicalisten blijven schering en inslag in het land.

De voorbije maand lagen onze Afrikaanse kameraden in het oog van de storm. In Ivoorkust zit Basile Mahan Gahé, secretaris-

generaal van CISL-DIGNITE, al ruim een jaar om onduidelijke redenen gevangen, alle protesten (o.a. van IAO, IVV en ABVV) ten spijt.

Ook Swaziland blijft een gevaarlijke plek voor vakbondsmilitanten: intimidatie, geweld, opsluiting,... zijn er dagelijkse kost. De situatie escaleert er nog in die mate, dat IVV, samen met de drie Belgische vakbonden, op 5 september een actie aan de ambassade in Brussel organiseerde.

En dan is er uiteraard nog de slachtpartij (34 doden) van 16 augustus op de site van de platinamijn in het Zuid-Afrikaanse Marikana. Het vakbondsprotest was gericht tegen de abominabele arbeidsomstandigheden en de menonwaardig lonen. Een en ander zorgde ook voor politieke en syndicale spanningen. En net nu (medio september) vindt het congres van de Zuid-Afrikaanse vakbondsfederatie COSATU plaats, waarmee ABVV samenwerkingsverbanden heeft. We zijn benieuwd naar de reacties.

christian.vancoppenolle@abvv.be